

Bản tin Pháp luật

VIỆT NAM HOÀN THIỆN KHUNG PHÁP LÝ VỀ THƯƠNG MẠI ĐIỆN TỬ

Tháng 1 năm 2026

Vào tháng 12/2025 vừa qua, Quốc hội đã thông qua Luật Thương mại điện tử mới ("**Luật TMĐT**"), qua đó nâng cấp việc điều chỉnh các hoạt động thương mại điện tử từ cấp nghị định theo Nghị định số 52/2013/NĐ-CP ("**Nghị định 52**") lên cấp luật, có hiệu lực từ ngày 01/7/2026. Việc nâng cấp về mặt lập pháp này cho thấy sự chuyển dịch rõ ràng theo hướng tăng cường giám sát đối với các nền tảng số, nâng cao mức độ bảo vệ người tiêu dùng và dữ liệu, đồng thời củng cố trách nhiệm giải trình của các chủ thể tham gia thương mại điện tử, đặc biệt là các sàn thương mại điện tử và các nhà cung cấp dịch vụ xuyên biên giới.

Đối với các doanh nghiệp đang thực hiện hoạt động thương mại điện tử tại Việt Nam hoặc cung cấp dịch vụ vào thị trường Việt Nam, Luật TMĐT được dự báo sẽ mang lại những tác động đáng kể về trách nhiệm tuân thủ, vận hành và quản trị doanh nghiệp, đòi hỏi doanh nghiệp cần sớm tiến hành đánh giá và hành động kịp thời trước khi Luật TMĐT có hiệu lực.

Các Nội Dung Chính

- **Khuôn Khổ Thương Mại Điện Tử Mạnh Mẽ và Toàn Diện Hơn:** Luật TMĐT nâng việc điều chỉnh lên cấp độ luật với phạm vi điều chỉnh rộng hơn, chính thức đưa livestream bán hàng và tiếp thị liên kết vào phạm vi điều chỉnh, đồng thời cho thấy xu hướng tăng cường giám sát quản lý đối với các nền tảng số.
- **Tăng Cường Giám Sát Đối Với Các Nền Tảng Nước Ngoài:** Các nền tảng thương mại điện tử nước ngoài hướng đến thị trường Việt Nam có thể sẽ phải đăng ký hoạt động, chỉ định đại diện tại Việt Nam hoặc thành lập pháp nhân tại Việt Nam, đồng thời chịu trách nhiệm lớn hơn đối với việc bảo vệ người tiêu dùng và xử lý tranh chấp xuyên biên giới.
- **Nhà Cung Cấp Dịch Vụ Hỗ Trợ Cũng Thuộc Phạm Vi Điều Chỉnh:** Các nhà cung cấp dịch vụ logistics, dịch vụ thanh toán, dịch vụ hạ tầng kỹ thuật và dịch vụ chứng thực hợp đồng điện tử được chính thức đưa vào khuôn

khô quản lý, với các nghĩa vụ tập trung vào tính minh bạch, bảo vệ người tiêu dùng, hợp tác với cơ quan quản lý, và yêu cầu cấp phép bắt buộc đối với dịch vụ chứng thực hợp đồng điện tử.

Những Cập Nhật Tổng Quan

Luật TMĐT áp dụng cách tiếp cận quản lý theo hướng tinh giản hơn nhưng vẫn mang tính bao quát, cho phép phạm vi điều chỉnh rộng và toàn diện hơn so với cơ chế quản lý trước đây theo nghị định. Bằng cách nâng việc điều chỉnh các hoạt động thương mại điện tử lên ở cấp luật, cơ quan lập pháp đã tăng cường đáng kể vị thế pháp lý, tính ổn định và khả năng thực thi của khung pháp lý, đồng thời loại bỏ sự phụ thuộc trước đây vào việc sửa đổi các quy định ở cấp nghị định.

Bên cạnh việc hệ thống hóa và hoàn thiện các khái niệm hiện hành, Luật TMĐT chính thức mở rộng phạm vi điều chỉnh để bao quát các mô hình kinh doanh mới nổi, đặc biệt là hoạt động livestream bán hàng và tiếp thị liên kết được thực hiện trên các nền tảng thương mại điện tử. Qua đó, Luật TMĐT nhấn mạnh hơn vào vai trò, trách nhiệm, và nghĩa vụ pháp lý của người thực hiện livestream cũng như các chủ thể liên quan khác tham gia vào hoạt động thương mại điện tử, phản ánh sự quan tâm đặc biệt của cơ quan quản lý đối với các mô hình thương mại dựa trên nền tảng và người có sức ảnh hưởng.

Đồng thời, Luật TMĐT loại trừ rõ ràng một số dịch vụ số ra khỏi phạm vi điều chỉnh, bao gồm dịch vụ ngân hàng, dịch vụ trung gian thanh toán, dịch vụ kinh doanh chứng khoán trên nền tảng số, sở giao dịch hàng hóa, và kho ứng dụng trên mạng, vốn vẫn chịu sự điều chỉnh của pháp luật chuyên ngành.

Theo Luật TMĐT, hoạt động quản lý và vận hành nền tảng thương mại điện tử trung gian, mạng xã hội hoạt động thương mại điện tử, và nền tảng thương mại điện tử tích hợp tiếp tục được xếp vào ngành, nghề tiếp cận thị trường có điều kiện đối với nhà đầu tư nước ngoài theo pháp luật về đầu tư của Việt Nam. Do đó, các văn bản hướng dẫn thi hành của Chính phủ dự kiến sẽ tiếp tục được ban hành, đặc biệt nhằm làm rõ các điều kiện tiếp cận thị trường và các yêu cầu về giấy phép áp dụng đối với các chủ thể thương mại điện tử nước ngoài hoặc có vốn đầu tư nước ngoài.

Những Khái Niệm Mới

Định Nghĩa Mới về Hoạt Động Thương Mại Điện Tử

Luật TMĐT sửa đổi và tinh giản định nghĩa về *hoạt động thương mại điện tử*, đồng thời vẫn duy trì phạm vi điều chỉnh rộng và bao quát. Mặc dù được đơn giản hóa về mặt cấu trúc, định nghĩa sửa đổi này được thiết kế nhằm bao trùm toàn bộ vòng đời của các giao dịch điện tử, qua đó bảo đảm rằng các mô hình kinh doanh mới nổi và các thực tiễn thương mại số vẫn thuộc phạm vi điều chỉnh của Luật TMĐT.

Cách tiếp cận này phản ánh chủ trương của nhà làm luật chuyển từ cách định nghĩa thuần túy dựa trên hình thức sang một khuôn khổ dựa trên bản chất của hoạt động, qua đó cho phép bao quát các phương thức thương mại trực tuyến đang không ngừng phát triển.

“Nền Tảng Thương Mại Điện Tử” và Phân Loại

Một điểm thay đổi đáng chú ý là việc Luật TMĐT chính thức đưa ra khái niệm về *Nền Tảng Thương Mại Điện Tử*, theo đó Luật TMĐT phân loại nền tảng thành các nhóm như sau:

- *Nền Tảng Thương Mại Điện Tử Kinh Doanh Trực Tiếp*: Đây là thuật ngữ mới được sử dụng thay thế cho khái niệm truyền thống *website thương mại điện tử bán hàng*. Các nền tảng này thực hiện hoạt động thương mại trực tiếp với người tiêu dùng.
- *Nền Tảng Thương Mại Điện Tử Trung Gian*: Trong khi đó, khái niệm này tương ứng với *sàn giao dịch thương mại điện tử* trước đây, trong đó nền tảng đóng vai trò trung gian, tạo điều kiện cho các giao dịch giữa người bán và người mua.
- *Mạng Xã Hội Hoạt Động Thương Mại Điện Tử*: Khái niệm này bao gồm các nền tảng mạng xã hội tích hợp ít nhất một trong các chức năng sau: liên lạc trực tuyến, đặt hàng trực tuyến, livestream bán hàng để hỗ trợ giao kết hợp đồng và thực hiện hoạt động thương mại điện tử.
- *Nền Tảng Thương Mại Điện Tử Tích Hợp*: Đây là nhóm nền tảng mới được đưa vào, chỉ các nền tảng thương mại điện tử cho phép tích hợp các nền tảng thương mại điện tử khác trên chính nền tảng đó. Đáng chú ý, khái niệm này loại trừ rõ ràng các nền tảng chỉ cung cấp dịch vụ hỗ trợ thương mại điện tử, liên lạc trực tuyến cho chính nền tảng thương mại điện tử tích hợp.

Theo Luật TMĐT, hoạt động livestream bán hàng đã chính thức được đưa vào một khuôn khổ quản lý riêng. Điều này cho thấy ý định của cơ quan lập pháp trong việc chính thức điều chỉnh hoạt động livestream bán hàng, thương mại xã hội (social commerce) và các hệ sinh thái nền tảng (platform-based ecosystems), vốn trước đây chỉ được đề cập gián tiếp hoặc điều chỉnh thông qua các văn bản dưới luật.

Nền Tảng Thương Mại Điện Tử Nước Ngoài Thực Hiện Hoạt Động Thương Mại Điện Tử Tại Việt Nam

Luật TMĐT cũng thiết lập một khuôn khổ chi tiết hơn để xác định khi nào một *Nền Tảng Thương Mại Điện Tử Nước Ngoài* được coi là có hoạt động thương mại điện tử tại Việt Nam. Theo Điều 27 của Luật TMĐT, Nền Tảng Thương Mại Điện Tử Nước Ngoài được coi là hoạt động tại Việt Nam nếu:

- được vận hành bởi một tổ chức nước ngoài được thành lập hợp pháp theo quy định của pháp luật nước ngoài;
- VÀ**
- cung cấp cơ chế cho phép lựa chọn ngôn ngữ hiển thị là tiếng Việt, sử dụng tên miền quốc gia Việt Nam “.vn”, hoặc đạt ngưỡng giao dịch theo quy định với người mua tại Việt Nam.

Trong các trường hợp như vậy, chủ quản nền tảng phải thực hiện thủ tục đăng ký nền tảng với cơ quan nhà nước có thẩm quyền.

Tuy nhiên, Nền Tảng Thương Mại Điện Tử Kinh Doanh Trực Tiếp [nước ngoài] không có chức năng đặt hàng trực tuyến được loại trừ khỏi phạm vi nêu trên. Ngược lại, trừ khi pháp luật có quy định khác, nền tảng phải chỉ định một pháp nhân tại Việt Nam theo ủy quyền, trước khi cho phép hiển thị tiếng Việt hoặc sử dụng tên miền “.vn”, hoặc sau khi đạt ngưỡng giao dịch với người mua tại Việt Nam. Yêu cầu tương tự cũng áp dụng đối với Nền Tảng Thương Mại Điện Tử Trung Gian [nước ngoài] và Mạng Xã Hội Hoạt Động Thương Mại Điện Tử **mà không có chức năng đặt hàng trực tuyến**.

Đối với Nền Tảng Thương Mại Điện Tử Trung Gian [nước ngoài] và Mạng Xã Hội Hoạt Động Thương Mại Điện Tử có chức năng đặt hàng trực tuyến, cũng như Nền Tảng Thương Mại Điện Tử Tích Hợp, yêu cầu thành lập pháp nhân tại Việt Nam được áp dụng, trước khi cho phép hiển thị tiếng Việt hoặc sử dụng tên miền “.vn”, hoặc sau khi đạt ngưỡng giao dịch với người mua tại Việt Nam.

Quản Lý và Vận Hành Nền Tảng Thương Mại Điện Tử – Trong Nước Và Nước Ngoài

Trong Nước

Đối với Nền Tảng Thương Mại Điện Tử trong nước, Luật TMĐT phân biệt nghĩa vụ quản lý và tuân thủ dựa trên loại hình nền tảng. Chủ quản Nền Tảng Thương Mại Điện Tử Kinh Doanh Trực Tiếp có chức năng đặt hàng trực tuyến phải thực hiện **thủ tục thông báo** với cơ quan nhà nước có thẩm quyền trước khi vận hành nền tảng. Trong khi đó, chủ quản Nền Tảng Thương Mại Điện Tử Trung Gian, Mạng Xã Hội Hoạt Động Thương Mại Điện Tử, và Nền Tảng Thương Mại Điện Tử Tích Hợp phải là pháp nhân được thành lập hợp pháp tại Việt Nam, đáp ứng các điều kiện theo quy định của pháp luật về quản lý và vận hành nền tảng, đồng thời thực hiện **thủ tục đăng ký** với cơ quan nhà nước có thẩm quyền trước khi bắt đầu hoạt động.

Ngoài ra, tùy thuộc vào loại hình nền tảng cụ thể, chủ quản nền tảng sẽ chịu các nghĩa vụ và trách nhiệm khác nhau theo quy định của Luật TMĐT. Các hướng dẫn chi tiết về điều kiện quản lý và vận hành sẽ được Chính phủ quy định cụ thể trong các văn bản hướng dẫn thi hành.

Nước Ngoài

Đối với Nền Tảng Thương Mại Điện Tử nước ngoài thuộc phạm vi điều chỉnh của Điều 27 của Luật TMĐT, Luật TMĐT nhìn chung áp dụng nguyên tắc tương đương về chức năng, theo đó các nền tảng nước ngoài phải tuân thủ các nghĩa vụ tương tự như các nền tảng trong nước có cùng loại hình.

Bên cạnh các nghĩa vụ cơ bản này, chủ quản nền tảng nước ngoài còn phải đại diện cho các người bán nước ngoài hoạt động trên nền tảng của mình trong việc tiếp nhận và giải quyết khiếu nại của người mua liên quan đến hàng hóa và dịch vụ do các người bán nước ngoài cung cấp, qua đó tăng cường trách nhiệm bảo vệ người tiêu dùng và trách nhiệm giải trình trong hoạt động thương mại điện tử xuyên biên giới.

Dịch Vụ Hỗ Trợ Thương Mại Điện Tử

Luật TMĐT chính thức ghi nhận các Dịch Vụ Hỗ Trợ Thương Mại Điện Tử như một bộ phận thiết yếu của hệ sinh thái thương mại điện tử. Các dịch vụ này bao gồm dịch vụ hạ tầng kỹ thuật, dịch vụ logistics, dịch vụ thanh toán và trung gian thanh toán, và dịch vụ chứng thực hợp đồng điện tử. Thông qua việc xác định rõ các nhóm dịch vụ này, Luật TMĐT mở rộng phạm vi điều chỉnh không chỉ đối với các nền tảng thương mại điện tử mà còn đối với các chủ thể đóng vai trò hỗ trợ nhưng có ý nghĩa quan trọng trong việc thực hiện và hoàn tất các giao dịch trực tuyến.

Các nghĩa vụ quản lý áp dụng đối với nhà cung cấp dịch vụ hỗ trợ thương mại điện tử chủ yếu tập trung vào việc minh bạch thông tin, bảo vệ người tiêu dùng, và hợp tác với cơ quan quản lý, thay vì kiểm soát trực tiếp các giao dịch. Theo đó, các nhà cung cấp dịch vụ phải công khai minh bạch thông tin liên quan đến dịch vụ, hỗ trợ và bảo vệ người tiêu dùng sử dụng các nền tảng thương mại điện tử được hỗ trợ bởi dịch vụ của mình, đồng thời phối hợp với cơ quan nhà nước có thẩm quyền trong hoạt động thanh tra, kiểm tra, giám sát và xử lý vi phạm, bao gồm phòng, chống buôn lậu, gian lận thương mại, và hàng giả hoặc hàng hóa xâm phạm quyền.

Việc cung cấp dịch vụ chứng thực hợp đồng điện tử phải tuân thủ yêu cầu cấp phép bắt buộc theo quy định của pháp luật có liên quan. Yêu cầu này góp phần củng cố giá trị pháp lý và độ tin cậy về mặt chứng cứ của hợp đồng điện tử, đồng thời thể hiện sự nhấn mạnh của Luật TMĐT đối với tính bảo đảm về mặt pháp lý trong các giao dịch số.

Kết Luận

Luật TMĐT thể hiện nỗ lực của Việt Nam trong việc hoàn thiện khung pháp lý đối với lĩnh vực thương mại điện tử đang phát triển nhanh chóng. Mặc dù một số nội dung chi tiết vẫn cần được làm rõ thông qua các văn bản hướng dẫn thi hành, Luật TMĐT đã cho thấy rằng nghĩa vụ tuân thủ trong thương mại điện tử sẽ mở rộng không chỉ đối với các đơn vị vận hành / chủ quản nền tảng mà còn đối với các Nền Tảng Thương Mại Điện Tử nước ngoài cũng như các chủ thể tham gia hoạt động thương mại điện tử trên các nền tảng này.

Đối với các website thương mại điện tử hoặc ứng dụng thương mại điện tử đã được xác nhận thông báo hoặc đăng ký hoạt động trước ngày Luật TMĐT có hiệu lực, thì được tiếp tục hoạt động thương mại điện tử theo nội dung đã được xác nhận tại hồ sơ thông báo, đăng ký đến hết ngày 30/6/2027. Quy định tương tự cũng áp dụng đối với các tổ chức cung cấp dịch vụ chứng thực hợp đồng điện tử đã đăng ký trước ngày 01/7/2026.

Giới thiệu về Indochine Counsel

Được thành lập vào tháng 10 năm 2006, Indochine Counsel là một hãng luật thương mại hàng đầu tại Việt Nam. Với vị thế thuận lợi, chúng tôi hỗ trợ các nhà đầu tư quốc tế và các doanh nghiệp nước ngoài trong việc chinh phục môi trường pháp lý tại một trong những quốc gia năng động và thú vị nhất châu Á. Chúng tôi cũng tự hào cung cấp các dịch vụ pháp lý cho các nhà đầu tư trong nước đang tìm kiếm cơ hội vươn ra thế giới. Với đội ngũ hơn 45 luật sư và nhân viên làm việc tại hai văn phòng tại Thành phố Hồ Chí Minh và Hà Nội, Indochine Counsel cung cấp dịch vụ pháp lý chuyên nghiệp trong nhiều lĩnh vực khác nhau, đồng hành cùng khách hàng trong suốt hành trình phát triển doanh nghiệp. Chúng tôi là đối tác đáng tin cậy tại Việt Nam, mang đến giải pháp pháp lý toàn diện cho cả thị trường trong nước và quốc tế.

Indochine Counsel cung cấp các dịch vụ pháp lý toàn diện trong nhiều lĩnh vực khác nhau bao gồm:

- Chống Độc quyền & Cạnh tranh
- Tài chính & Ngân hàng
- Doanh nghiệp & Thương mại
- Năng lượng, Tài nguyên & Cơ sở hạ tầng
- Sở hữu Trí tuệ
- Đầu tư Nước ngoài
- Lao động & Việc làm
- Tranh tụng & Giải quyết Tranh chấp
- Mua bán & Sáp nhập
- Bất Động sản & Xây dựng
- Chứng khoán & Thị trường Vốn
- Công nghệ, Truyền thông & Viễn thông

Liên hệ

Để biết thêm thông tin hoặc cần hỗ trợ, vui lòng liên hệ với chúng tôi:

Đặng Thế Đức

Luật sư Điều hành

[E duc.dang@indochinecounsel.com](mailto:duc.dang@indochinecounsel.com)

Thái Gia Hân

Luật sư Cao cấp | Trưởng Bộ phận

Sở hữu Trí tuệ, Công nghệ & Truyền thông

[E han.thai@indochinecounsel.com](mailto:han.thai@indochinecounsel.com)

Văn phòng Tp. Hồ Chí Minh

Phòng 305, Tầng 3, Tòa nhà Centec
72-74 Nguyễn Thị Minh Khai, Phường Xuân Hòa
Thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam

T +84 28 3823 9640
F +84 28 3823 9641
E info@indochinecounsel.com

Văn phòng Hà Nội

Phòng 705, Tầng 7, Tòa nhà CMC
Phố Duy Tân, Phường Cầu Giấy
Hà Nội, Việt Nam

T +84 24 3795 5261
F +84 24 3795 5262
E hanoi@indochinecounsel.com

Bản tin Pháp luật này được xây dựng nhằm cung cấp cho khách hàng và các đối tác của chúng tôi thông tin mang tính tổng quan về vấn đề liên quan và chỉ nhằm mục đích tham khảo. Tài liệu này không làm phát sinh bất kỳ nghĩa vụ tư vấn hoặc trách nhiệm pháp lý nào của Indochine Counsel. Thông tin được cung cấp không nhằm mục đích và không nên được xem là sự thay thế cho ý kiến tư vấn pháp lý hoặc ý kiến chuyên môn khác.

© 2006 – 2026 Indochine Counsel. All Rights Reserved

Liên hệ với chúng tôi tại
Indochinecounsel.com

LinkedIn

Facebook

YouTube